

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.410.001.11.2020

Paweł Zapart
Dyrektor
Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 69 – Żegluga Śródlądowa

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, ul. Młodych Techników 58, 53-645 Wrocław (dalej: TŻŚ).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Paweł Zapart, Dyrektor Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu od dnia 8 marca 2018 r. (dalej: Dyrektor).
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej: ustawa o NIK).
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
<i>Kontrolerzy</i>	Marcin Chmielewski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/20/2020 z dnia 24 lutego 2020 r. Kornel Drabarek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/21/2020 z dnia 24 lutego 2020 r.

(akta kontroli str.1-8)

II. Cel i zakres kontroli

<i>Cel kontroli</i>	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. (w zakresie wydatków na inwestycje) Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, dysponenta III stopnia budżetu państwa w części 69 – Żegluga śródlądowa.
<i>Zakres kontroli</i>	Ocenie podlegała realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych. Podstawą sformułowania oceny wymienionego wyżej obszaru są ustalenia dokonane w wyniku analizy wydatkowania środków. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.

---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie planu finansowego na 2019 r. przez Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, w zakresie wydatków na inwestycje.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu niezgodnie z zawartymi umowami i niegospodarnie wydatkowało w 2019 r. kwotę 1 320 tys. zł przeznaczoną na wydatki inwestycyjne. Na podstawie niezgodnego ze stanem faktycznym „Protokołu końcowego odbioru robót” dokonano zapłaty za usługi, które nie zostały wykonane, tj. za remont pchacza Bizon III z zestawu pchanego Westerplatte II (1 300 tys. zł) i za nadzór nad tym remontem (20 tys. zł). Płatności tych dokonano wbrew postanowieniom umów zawartych na wykonanie ww. usług. Poniesienie ww. wydatków nie spowodowało osiągnięcia celu założonego w Planie działalności na 2019 r. oraz w Planie zadań inwestycyjnych na 2019 r. TŻŚ, jakim było uzyskanie „Świadectwa zdolności żeglugowej” zestawu pchanego Westerplatte II.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wydatki budżetu państwa na inwestycje

Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu było w 2019 r. finansowane w części 69 – Żegluga Śródlądowa, przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej (Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej).

Informacje o kwotach wydatków wynikających z projektu ustawy budżetowej na 2019 r. TŻŚ otrzymało z Biura Budżetowo-Finansowego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej: MG MiŻŚ) w piśmie z dnia 25 października 2018 r.⁴ (brak daty wpływu).

Pismem z dnia 14 lutego 2019 r.⁵, Biuro Budżetowo-Finansowe MG MiŻŚ poinformowało Dyrektora TŻŚ o kwotach wydatków TŻŚ na 2019 r., przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.⁶

(akta kontroli str. 64-82)

W planie finansowym TŻŚ na 2019 r. ujęto wydatki budżetu państwa w części 69 – Żegluga śródlądowa, dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80115 – Technika w kwocie 2 856 tys. zł, z tego na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605⁷) zaplanowano kwotę 1 644 tys. zł.

(akta kontroli str. 64-82)

Środki na modernizację zestawu pchanego Westerplatte II, składającego się z pchacza Bizon III oraz z barki pływającej tzw. koszarki (ujęte w Planie finansowym TŻŚ w § 605 oraz w Planie zadań inwestycyjnych TŻŚ na 2019 r.)

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Znak: BBF.WP.I.310.45.4.2018.AKJ.

⁵ Znak: BBF.WP.I.310.4.7.2019.RL4.

⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 198.

⁷ Klasyfikacja wydatków została określona w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2019, opublikowanej w dniu 1 lutego 2019 r. Dyrektor TŻŚ otrzymał pismo z dnia 14 lutego 2019 r., w którym MGMIŻŚ poinformowało go o limicie wydatków na 2019 r. (w tym o przyznanych środkach na wydatki majątkowe), a pierwsze postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie przetargu nieograniczonego) na remont pchacza Bizon III i remont barki mieszkalnej nr WR-01-15 prace przygotowawcze, wszczęto dopiero w dniu 19 sierpnia 2019 r. (zostało unieważnione z powodu braku oferty). Następnie wszczęto, w dniu 14 października 2019 r., drugie postępowanie na ten sam zakres prac, jednak złożono w nim ofertę z ceną przewyższającą kwotę, którą TŻŚ przeznaczył na realizację zamówienia.

(akta kontroli str. 64-82, 514-519)

Wykonawcę „Modernizacji zestawu pchanego Westerplatte II Remontu pchacza Bizon III” wyłoniono po przeprowadzeniu postępowania (wszczętego w dniu 12 listopada 2019 r.) o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸, dalej: ustawa Pzp), które przeprowadzono w „procedurze przyspieszonej”⁹. TŻŚ uzasadniło zastosowanie tej procedury „koniecznością przygotowania do dnia 1.5.2020 r. statku szkolnego Westerplatte II do gotowości podjęcia praktykantów na pokład i rozpoczęcia dalszej części ich edukacji, konieczne jest zakończenie remontu i prób eksploatacyjnych do ww. terminu. Dodatkowo zakres prac na zestawie jest bardzo duży i został on podzielony na części, które umożliwią sprawne przeprowadzenie remontu oraz zapewnią ciągłość w wykonywanych pracach.”¹⁰ Pierwotny przedmiot zamówienia został w tym postępowaniu zmodyfikowany poprzez wyłączenie prac związanych z remontem koszar. Ww. postępowanie wszczęto w dniu 12 listopada 2019 r. i zakończono w dniu 25 listopada 2019 r.

W wyniku tego postępowania TŻŚ (reprezentowane przez Dyrektora TŻŚ) zawarło umowę o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania p.n. „Modernizacja zestawu pchanego Westerplatte II”, a przedmiot zamówienia określono jako „Remont pchacza Bizon III”. Umowa z dnia 27 listopada 2019 r. (numer 14/TŻŚ/2019) została zawarta z firmą Malbo Sp. z o.o. Strony umowy ustaliły m.in., że przedmiot umowy zostanie wykonany do dnia 18 grudnia 2019 r. (§ 3 ust. 2) – tj. w terminie trzech tygodni, a wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy nie przekroczy kwoty 1 300 tys. zł (netto¹¹) – § 9 ust. 2. Załącznikami do umowy były: 1. Opis przedmiotu zamówienia, 2. Oferta Wykonawcy (kosztorys ofertowy). Do ww. umowy nie zawierano aneksów (do dnia 27 lutego 2020 r.).

W dniu 27 listopada 2019 r. TŻŚ (reprezentowane przez Dyrektora TŻŚ) zawarło także umowę nr 14/TŻŚ/2019/IN z firmą „Odra-Tech Przedsiębiorstwo Usługowe (...)”. Przedmiotem tej umowy było wykonanie nadzoru inwestorskiego nad modernizacją zestawu pchanego Westerplatte II – remont pchacza Bizon III. Umowę zawarto na czas od dnia 27 listopada 2019 r. do dnia 18 grudnia 2019 r., a kwotę wynagrodzenia ustalono na 20 tys. zł (brutto).

W dniu 18 grudnia 2019 r. spisany został „Protokół końcowego odbioru robót” (objętych umową nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.), podpisany przez Dyrektora TŻŚ, przedstawiciela nadzoru inwestorskiego ze strony TŻŚ (z firmy

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz.1843 ze zm.

⁹ Art. 43 ust. 2b pkt 2 ustawy Pzp.

¹⁰ Wg uzasadnienia TŻŚ zawartego w „Ogłoszeniu o zamówieniu – usługi” – data wystąpienia ogłoszenia 7 listopada 2019 r.

¹¹ Stawka VAT 0%.

Odra-Tech Przedsiębiorstwo Usługowe (...), Prezesa Malbo Sp. z o.o. i Dyrektora ds. produkcji Stoczni Hubertus Sp. z o.o.

W Protokole zapisano: „Komisja postanowiła 1. Uznać roboty za wykonane i odebrane od wykonawcy”. W „Protokole końcowego odbioru robót” zawarto m.in. zapis: „1. Roboty wykonane zostały zgodnie z dokumentacją pod względem technicznym – dobrze, z uwagami wymienionymi w załączniku nr 1., które Wykonawca zobowiązuje się usunąć w terminie do dnia 15.04.2020 r.”¹² „2. Roboty rozpoczęto niezwłocznie po podpisaniu umowy i przekazaniu jednostki pływającej do modernizacji, termin wykonania został dotrzymany, a uwagi które stwierdzono zostaną usunięte przez Wykonawcę we wskazanym terminie.” W załączniku do ww. Protokołu zawarto „Plan działań XII 2019 Modernizacja zestawu pchanego „Westerplatte II – Bizon” zawierający 32 pozycje do wykonania w terminie do dnia 15.04.2020 r. Przewidywany termin przekazania jednostki do TŻŚ określono w ww. Protokole na 30.04.2020 r. (w terminie ponad czterech miesięcy od podpisania „Protokołu końcowego odbioru robót”).

Do dnia 18 grudnia 2019 r., tj. spisania „Protokołu końcowego odbioru robót” objętych umową nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r., w całości zrealizowano zadania wskazane w dwóch pozycjach z załącznika nr 2 (Oferta Wykonawcy (kosztorys ofertowy)) do ww. umowy: pkt: „A. Przejęcie jednostki do remontu nastąpi na terenie stoczni” i pkt: „1. „Demontaż zespołów napędowych szt. 2, zespołu prądotwórczego szt. 1 oraz zespołu pomocniczego szt. 1 wraz z przynależnymi instalacjami. Transport „na ląd”. Pkt 1 z Kosztorysu ofertowego został wyceniony na kwotę 6,25 tys. zł (tj. 0,5% całkowitej kwoty ww. kosztorysu – 1 300 tys. zł). Do dnia 18 grudnia 2019 r. nie zamontowano silników napędowych, przekładni i agregatów prądotwórczych (oraz chłodnic poszyciowych tych urządzeń) oraz nie wykonano m.in. następujących prac:

- instalacji: wodnej, p. poż., wodnej zęzowej i elektrycznej;
- ogrzewania pomieszczeń (kabin, sterówki i maszynowni);
- prac stolarskich w kabinach, kuchni i wc;
- instalacji smarnej linii wałów;
- zasilacza hydraulicznego opuszczania i podnoszenia kotwic;
- hydraulicznego mechanizmu podnoszenia i opuszczania górnego kaptura sterówki;
- montażu linii wałów i śrub napędowych;
- wymiany poszycia kadłuba i napawania wżerów w poszyciu;
- konserwacji i malowania kadłuba;
- prób ruchowych na wodzie.

TŻŚ opłaciło w 2019 r. faktury: nr 133-12-2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. na kwotę 1 300 tys. zł (na fakturze podano nazwę usługi: „Modernizacja zestawu pchanego Westerplatte II Remont pchacza Bizon III umowa nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.”) i nr 23/12/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. na kwotę 20 tys. zł (na fakturze podano nazwę usługi: „Nadzór nad modernizacją zestawu pchanego Westerplatte II – remont pchacza Bizon III”), pomimo niezrealizowania w terminie umownym (do dnia 18 grudnia 2019 r.) remontu pchacza Bizon III, a co za tym idzie niezrealizowania nadzoru nad pracami remontowymi tej jednostki.

¹² Tj. w terminie prawie czterech miesięcy (119 dni) od podpisania „Protokołu końcowego odbioru robót”.

Wydatki poniesione na podstawie ww. faktur w łącznej kwocie 1 320 tys. zł¹³ stanowiły 81,4 % ogółu wydatków § 605 zrealizowanych przez TŻŚ w 2019 r.

Zrealizowane w 2019 r. przez TŻŚ wydatki wyniosły 3 056,7 tys. zł, tj. 98,8% planu po zmianach (3 092,8 tys. zł), a zrealizowane wydatki inwestycyjne (§ 605) wyniosły 1 622,4 tys. zł, tj. 53,1 % wydatków ogółem TŻŚ w 2019 r.¹⁴

(akta kontroli str. 9-92, 65-362, 384-519, 533-622)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zbyt późne wszczęcie postępowania na remont pchacza Bizon III i remont barki mieszkalnej (koszarki), co w konsekwencji doprowadziło do określenia w zawartej przez TŻŚ umowie na remont pchacza Bizon III (umowa nr 14/TŻŚ/2019) nierealnego terminu na wykonanie remontu – trzy tygodnie. Środki na modernizację zestawu pchanego Westerplatte II, składającego się z pchacza Bizon III oraz z barki pływającej tzw. koszarki (ujęte w Planie finansowym TŻŚ w § 605 oraz w Planie zadań inwestycyjnych TŻŚ na 2019 r.) zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2019, opublikowanej w dniu 1 lutego 2019 r. Dyrektor TŻŚ otrzymał pismo z dnia 14 lutego 2019 r., w którym MG MiŻŚ poinformowało go o limicie wydatków na 2019 r. (w tym o przyznanych środkach na wydatki majątkowe), a pierwsze postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie przetargu nieograniczonego) na remont pchacza Bizon III i remont barki mieszkalnej nr WR-01-15 prace przygotowawcze wszczęto dopiero w dniu 19 sierpnia 2019 r. Z zeznań Dyrektora TŻŚ wynika, że opóźnienie we wszczęciu postępowania spowodowane było w głównej mierze przygotowaniem i sporządzaniem dokumentacji przetargowej oraz prowadzeniem wstępnego rozeznania, co do możliwości przeprowadzenia ww. remontów. W związku z unieważnieniem pierwszego postępowania z powodu braku ofert, w dniu 14 października 2019 r. wszczęto kolejne postępowanie (na ten sam zakres prac), jednak złożono w nim ofertę z ceną przewyższającą kwotę, którą TŻŚ przeznaczył na realizację zamówienia. Następnie TŻŚ wszczęło kolejne postępowanie, z zakresem obejmującym już tylko remont pchacza Bizon III, w wyniku którego wyłoniono wykonawcę i zawarto umowę z dnia 27 listopada 2019 r. (numer 14/TŻŚ/2019) z firmą Malbo Sp. z o.o., w której strony ustaliły m.in., że przedmiot umowy zostanie wykonany do dnia 18 grudnia 2019 r. (§ 3 ust. 2) – tj. w terminie trzech tygodni. Przedmiot umowy nie został wykonany w ww. terminie, a w „Protokole końcowego odbioru robót” z dnia 18 grudnia 2019 r. zapisano, że „uwagi” (32 pozycje z „Kosztyorys ofertowego”) zostaną wykonane do 15 kwietnia 2020 r. Dyrektor TŻŚ zeznał, że założono dłuższy termin ze względu na nieprzewidziane sytuacje które mogą wynikać w trakcie realizacji robót.

Zdaniem NIK, termin ustalony w umowie na remont pchacza Bizon III – trzy tygodnie był nierealny, biorąc pod uwagę zakres prac objętych umową. Wynikało to już z uzasadnienia zastosowania „trybu przyspieszonego” w postępowaniu na wyłonienie remontu pchacza Bizon III (gdzie TŻŚ podało, że zadanie musi być zakończone do 1 maja 2020 r. i że zakres prac w zestawie jest bardzo duży), a znalazło potwierdzenie w spisany w dniu 18 grudnia

¹³ Ponadto w § 605 w 2019 r. TŻŚ wydatkowało środki m.in. na zakup systemu sterowania przekładniami oraz silnikami i kompletnej przekładni morskiej do zestawu pchanego Westerplatte II.

¹⁴ Dane na podstawie sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres sprawozdawczy: od dnia 1 stycznia 2019 do dnia 31 grudnia 2019, z dnia 20 stycznia 2020 r.

2019 r. „Protokole końcowego odbioru robót”, w którym wyznaczono czas na usunięcie „uwag” na 17 tygodni.

(akta kontroli str. 64-82, 144-345, 443-519)

2. W „Protokole końcowego odbioru robót” (dotyczącym umowy nr 14/TZŚ/2019) spisany dnia 18 grudnia 2019 r., zapisano: „Komisja postanowiła: 1. Uznać roboty za wykonane i odebrane od Wykonawcy”, chociaż roboty, do których odnosił się ww. zapis, nie zostały faktycznie wykonane. Ww. protokół został podpisany ze strony TZŚ przez Dyrektora Pawła Zaparta i nadzorującego ze strony TZŚ Pawła Prokopczaka z firmy „Odra-Tech Przedsiębiorstwo Usługowe (...)”.

W umowie z dnia 27 listopada 2019 r. (numer 14/TZŚ/2019) zawartej przez TZŚ z firmą Malbo Sp. z o.o., Strony umowy ustaliły m.in., że przedmiot umowy zostanie wykonany do dnia 18 grudnia 2019 r. (§ 3 ust. 2), tj. w terminie trzech tygodni, a wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy nie przekroczy kwoty 1 300 tys. zł (netto¹⁵) – § 9 ust. 2. Załącznikami do umowy były: 1. Opis przedmiotu zamówienia, 2. Oferta Wykonawcy (kosztorys ofertowy).

Do dnia 18 grudnia 2019 r. (tj. dnia spisania „Protokołu końcowego odbioru robót”) nie zakończono remontu pchacza Bizon III objętego umową nr 14/TZŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. Wykonano jedynie niewielki zakres prac, obejmujący przejęcie jednostki do remontu i demontaż zespołów napędowych (szt. 2), zespołu prądotwórczego (szt. 1) oraz zespołu pomocniczego (szt. 1) wraz z przynależnymi instalacjami. Koszt wykonania tych prac stanowił 0,5 % wartości umowy i Kosztorysu ofertowego, stanowiącego załącznik nr 2 do umowy (6 250 zł z 1,3 mln zł). Do dnia 18 grudnia 2019 r. nie zamontowano silników napędowych, przekładni i agregatów prądotwórczych (oraz chłodziń poszyciowych tych urządzeń) oraz nie wykonano m.in. następujących prac: instalacji wodnej, p. poż., wodnej zęzowej i elektrycznej; ogrzewania pomieszczeń (kabin, sterówki i maszynowni); prac stolarskich w kabinach, kuchni i wc; instalacji smarnej linii wałów; zasilacza hydraulicznego opuszczania i podnoszenia kotwic; hydraulicznego mechanizmu podnoszenia i opuszczania górnego kaptura sterówki; montażu linii wałów i śrub napędowych; wymiany poszycia kadłuba i napawania wżerów w poszyciu; konserwacji i malowania kadłuba, prób ruchowych na wodzie.

Część prac przewidzianych do wykonania w ramach umowy nr 14/TZŚ/2019 można było wykonać tylko w czasie dokowania pchacza lub później, tymczasem pchacz Bizon III został po raz pierwszy (w trakcie trwania remontu) zadokowany w dniu 7 stycznia 2020 r. (tj. 20 dni po podpisaniu „Protokołu końcowego odbioru robót”) i przebywał w doku do dnia 13 stycznia 2020 r. W dniu 26 lutego 2020 r. (data przeprowadzenia oględzin w ramach niniejszej kontroli) pchacz Bizon III stał przy nabrzeżu na terenie stoczni i trwały na nim w dalszym ciągu prace remontowe. Fakt niezrealizowania ww. umowy potwierdził Dyrektor TZŚ, który zeznał, że przedmiot umowy nie został zrealizowany, pozostały do wykonania prace objęte załącznikiem nr 1 do „Protokołu końcowego odbioru robót”. Jednocześnie Dyrektor TZŚ, odnosząc się do treści „Protokołu końcowego odbioru robót” z dnia 18 grudnia 2019 r. zeznał, że stan zaawansowania prac pozwalał na użycie sformułowania „wykonane i odebrane” stwierdzając, że: „miałem na myśli usunięcie silników oraz zbędnego wyposażenia”. Inżynier nadzoru (ze strony TZŚ) remontu pchacza Bizon III zeznał, że główne prace zostały do dnia 18 grudnia 2019 r. wykonane,

¹⁵ Stawka VAT 0%.

wskazując jednocześnie, że były to prace określone w pkt A i pkt 1 Kosztorysu ofertowego, tj. przejęcie jednostki do remontu i demontaż zespołów napędowych, zespołu prądowórczego oraz zespołu pomocniczego wraz z przynależnymi instalacjami.

NIK nie podziela argumentacji przedstawionej w powyższych zeznaniach Dyrektora TŻŚ i Inżyniera nadzoru, ponieważ stoją one w sprzeczności ze sobą (są wewnętrznie sprzeczne) oraz z dokonanymi ustaleniami. Nie można bowiem uznać za wykonanie umowy nr 14/TŻŚ/2019 demontażu silników i zbędnego wyposażenia (nie były to również „główne prace” określone w ww. umowie), bo ich wartość określona została na 0,5 % wartości Kosztorysu ofertowego. Powyższe zeznania nie usprawiedliwiają podpisania „Protokołu końcowego odbioru robót”, które nie były wykonane. I tak do dnia 18 grudnia 2019 r. (podpisanie „Protokołu końcowego odbioru robót”) wykonano jedynie przejęcie jednostki do remontu i demontaż zespołów napędowych (szt. 2), zespołu prądowórczego (szt. 1) oraz zespołu pomocniczego (szt. 1) wraz z przynależnymi instalacjami. W załączniku do ww. protokołu zawarto „Plan działań XII 2019 Modernizacja zestawu pchanego „Westerplatte II – Bizon” zawierający 32 pozycje (będące odpowiednikami pozycji z Kosztorysu ofertowego Wykonawcy remontu) do wykonania w terminie do dnia 15 kwietnia 2020 r. – tj. w terminie prawie czterech miesięcy (119 dni) od dnia podpisania ww. protokołu. Tak więc w „Protokole końcowego odbioru robót” z dnia 18 grudnia 2019 r. potwierdzono wykonanie robót, które nie zostały wykonane, o łącznej wartości kosztorysowej niewykonanych prac – 1 293 750 zł. Skrócenie okresu gwarancji na remont pchacza Bizon III. W związku z odebraniem prac od wykonawcy i podpisaniem „Protokołu końcowego odbioru robót” z dnia 18 grudnia 2019 r. od tej daty (zgodnie z postanowieniem § 8 ust. 1 umowy) biegną terminy gwarancji (24 miesiące na prace kadłubowe, a 12 miesięcy na pozostałe prace oraz urządzenia cumownicze i kotwiczne), chociaż pchacz Bizon III jest niezdatny do użytkowania.

Dyrektor TŻŚ zeznał, że w czasie sporządzania załącznika nr 1 do protokołu końcowego odbioru robót nie wziął tego pod uwagę.

(akta kontroli str. 332-346, 514-519)

3. W 2019 r. TŻŚ opłaciło dwie faktury (na łączną kwotę 1 320 tys. zł), dotyczące remontu pchacza Bizon III i nadzoru nad remontem tej jednostki, pomimo, że ww. usługi nie zostały zrealizowane w zakresie objętym umowami, na podstawie których wystawiono faktury. Była to faktura VAT nr 133-12-2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. na kwotę 1 300 tys. zł wystawiona przez Malbo Sp. z o.o. (na fakturze podano nazwę usługi: „Modernizacja zestawu pchanego Westerplatte II Remont pchacza Bizon III umowa nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.”) – zapłacono w dniu 18 grudnia 2019 r. kwotę 1 067 tys. zł i w dniu 20 grudnia 2019 r. kwotę 233 tys. zł. Druga faktura VAT nr 23/12/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. na kwotę 20 tys. zł została wystawiona przez „Odra-Tech Przedsiębiorstwo Usługowe (...)” – (na fakturze podano nazwę usługi: „Nadzór nad modernizacją zestawu pchanego Westerplatte II – remont pchacza Bizon III”) – kwota 20 tys. zł została zapłacona dnia 20 grudnia 2019 r.

Do czasu wystawienia ww. faktur nie zakończono remontu pchacza Bizon III objętego umową nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. Główna Księgowa TŻŚ wyjaśniła, że dokonała zapłaty za remont pchacza Bizon III na podstawie opisu faktury i podpisu Dyrektora TŻŚ.

Dyrektor TŻŚ zeznał, że faktura wystawiona przez Malbo sp. z .o.o. została zaakceptowana, ponieważ w przypadku niezrealizowania płatności środki budżetowe musiałyby zostać zwrócone do budżetu, a inwestycja jest przewidywana do kontynuacji w roku 2020. Ponadto zeznał: „nie było możliwości podzielenia tego zadania i płatności na części – gdyby zapłacono tylko za prace wykonane, reszta środków musiałaby zostać zwrócona.”

NIK nie podziela powyższej argumentacji, ponieważ dokonano zapłaty za prace faktycznie niewykonane (zarówno remont pchacza Bizon III jak i nadzór nad tym remontem), co stanowiło naruszenie postanowień umowy nr 14/TŻŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. – § 7 ust. 1 stanowi: „Przedmiotem odbioru będzie całość wykonanego zadania”, a § 10 ust. 3 stanowi: „Faktura za zrealizowane prace będzie wystawiona po uprzednim sprawdzeniu i akceptacji przez Zamawiającego jakości (bezusterkowości) wykonanej pracy oraz zgodności jej wykonania z umową, obowiązującymi przepisami, normami oraz zasadami współczesnej wiedzy technicznej i po protokolarnym odbiorze robót przez Zamawiającego”. Naruszono także postanowienia § 9 ust. 9 umowy, który stanowi: „Rozliczenie końcowe po zakończeniu realizacji przedmiotu umowy nastąpi po zgłoszeniu przez Wykonawcę zamawiającemu do odbioru przedmiotu zamówienia oraz przedstawieniu zamawiającemu zestawienia wykonanych prac i rozliczenia ich wartości. (...)”. Dyrektor TŻŚ zeznał, że do tej pory żadne zestawienie dotyczące wartości wykonanych prac i rozliczenie ich wartości nie zostało przedstawione (również przy podpisywaniu protokołu końcowego odbioru prac z 18.12.2019 r.). Tym samym zamawiający nie zrealizował dalszych postanowień § 9 ust. 9 umowy, zgodnie z którymi powinien sprawdzić zestawienie wartości wykonanych prac i rozliczenia ich wartości, dokonać ewentualnych korekt przedłożonych zestawień oraz potwierdzić kwoty należne do zapłaty. Ponieważ Wykonawca nie przedstawił TŻŚ zestawienia wykonanych prac i rozliczenia ich wartości, nie zrealizowano także § 9 ust. 10 umowy, który stanowi: „Po zatwierdzeniu przez zamawiającego zakresu i wartości wykonanych prac, wykonawca wystawi fakturę VAT końcową za wykonanie przedmiotu umowy. Faktura wystawiana będzie na kwotę ustaloną w ww. rozliczeniu, pomniejszoną o kwoty poprzednio fakturowane na podstawie faktur częściowych.”

W umowie nr 14/TŻŚ/2019/IN z dnia 27 listopada 2019 r., dotyczącej wykonania nadzoru inwestorskiego nad remontem pchacza Bizon III zapisano, że zleceniobiorca otrzyma wynagrodzenie (20 tys. zł) po wykonaniu prac objętych umową. Ponieważ w terminie do dnia 18 grudnia 2019 r. nie wykonano remontu pchacza Bizon III, nie było również możliwości wykonania nadzoru nad tym remontem.

Zdaniem NIK, ustalony w istniejącym przez cały 2019 r. stanie prawnym, obowiązek zwrotu niewykorzystanych środków finansowych na koniec roku budżetowego nie stanowi argumentu uzasadniającego wydatkowanie środków finansowych na prace, które nie zostały wykonane.

Niezrealizowanie w 2019 r. prac przewidzianych umową nr 14/TŻŚ/2019 miało również wpływ na nieosiągnięcie celu określonego zarówno w Planie działalności jak i w Planie zadań inwestycyjnych na 2019 r. TŻŚ, którym było odzyskanie „Świadectwa zdolności żeglugowej” dla zestawu pchanego Westerplatte II.

(akta kontroli str. 69, 77-78, 144-346, 443-519, 533)

4. Nienaliczenie kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umowy nr 14/TZŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r., pomimo niewykonania umowy. Stanowiło to naruszenie § 14 ust. 1 lit b) ww. umowy, zgodnie z którym „Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy” (5% wartości netto zadania, tj. 65 tys. zł). Dyrektor TZŚ zeznał, że nie uznał niewykonania w umownym terminie zadania objętego umową jako podstawy do naliczenia kar.

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora TZŚ, bowiem naliczanie kar nie było pozostawione do uznania Dyrektora, lecz w umowie ustalono, że niewykonanie zadania w umownym terminie skutkuje karą w określonej wysokości. Przy tym Dyrektor TZŚ był świadom zakresu robót pozostałych do wykonania, o czym świadczy załącznik nr 1 do „Protokołu końcowego odbioru robót”.

(akta kontroli str. 332-346, 447-519)

5. Nierzetelne sporządzenie umowy nr 14/TZŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r., w której w § 9 ust. 9 pozostawiono niewypełnioną liczbę dni w zdaniu: „Zamawiający w porozumieniu z Wykonawcą sprawdzi zestawienie wartości wykonanych prac i rozliczenie ich wartości, dokona ewentualnych korekt przedłożonych zestawień oraz potwierdzi kwoty należne do zapłaty w ciągu ...dni roboczych od dnia otrzymania zestawień.”. Dyrektor TZŚ zeznał, że: „Było to ewidentne przeoczenie.”.

(akta kontroli str. 332-456, 514-519)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Dyrektora TZŚ związane z remontem pchacza Bizon III, a dotyczące:

- zbyt późnego przygotowania dokumentacji przetargowej, ustalenia bardzo krótkiego terminu na wykonanie przedmiotu umowy, odbioru robót dokonanego niezgodnie z umową – bez przedstawienia przez wykonawcę remontu zakresu i wartości wykonanych prac (a tym samym bez jego zatwierdzenia przez TZŚ), zrealizowanych płatności za niewykonane prace, nienaliczenia kar umownych,

a także:

- odbioru przedmiotu umowy dotyczącej sprawowania nadzoru nad realizacją ww. remontu, dokonania płatności za niewykonany nadzór.

W „Protokole odbioru końcowego robót” niezgodnie ze stanem faktycznym potwierdzono wykonanie pełnego zakresu remontu. Do dnia podpisania ww. protokołu zrealizowano w pełni prace o wartości zaledwie 6 250 zł, tj. 0,5% wartości remontu pchacza Bizon III. NIK ocenia działania Dyrektora TZŚ dotyczące remontu pchacza Bizon III jako działanie niegospodarne i nierzetelne.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Określanie realnych terminów wykonania umów o udzielanie zamówień publicznych oraz rzetelne ich sporządzanie.
2. Dokonywanie rzetelnych odbiorów zleczanych prac i ponoszenie wydatków budżetowych tylko za zrealizowane modernizacje lub remonty.
3. Naliczenie kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umowy nr 14/TZŚ/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się dyrektorowi Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

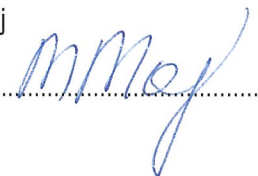
*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

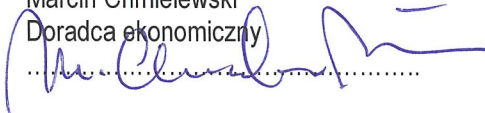
Warszawa, dnia 24 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury
p.o. Dyrektor
Marek Maj

Kontrolerzy

Marcin Chmielewski
Doradca ekonomiczny

Kornel Drabarek
Doradca ekonomiczny

